

Prikaccidenten

Helping all people
live healthy lives

Ondersteuning bij de
uitvoering van de
Europese richtlijn
inzake de preventie van
verwondingen door
scherpe voorwerpen
in de ziekenhuis- en
gezondheidssector

Elke dag dezelfde procedure. Elke dag hetzelfde risico. **Veiligheid elke dag.**

Elke dag dezelfde procedure Elke dag hetzelfde risico

Bij hun dagelijkse werkzaamheden worden gezondheidswerkers blootgesteld aan het risico op prikaccidenten, die ernstige infecties kunnen veroorzaken met meer dan 30 potentieel gevaarlijke ziekteverwekkers, waaronder hepatitis B, hepatitis C en HIV.¹

Het grootste infectiegevaar bestaat bij procedures waarbij holle naalden worden gebruikt, zoals bloedafname, intraveneuze canulatie en percutane injectie.¹

Van de **16374** prikaccidenten die in 64 ziekenhuizen in Spanje werden geregistreerd tussen 1996 en 2000, **gebeurde dit voor 87% door holle naalden.**²

In een rapport van het Europees Parlement uit 2010 worden prikaccidenten als volgt beschreven:

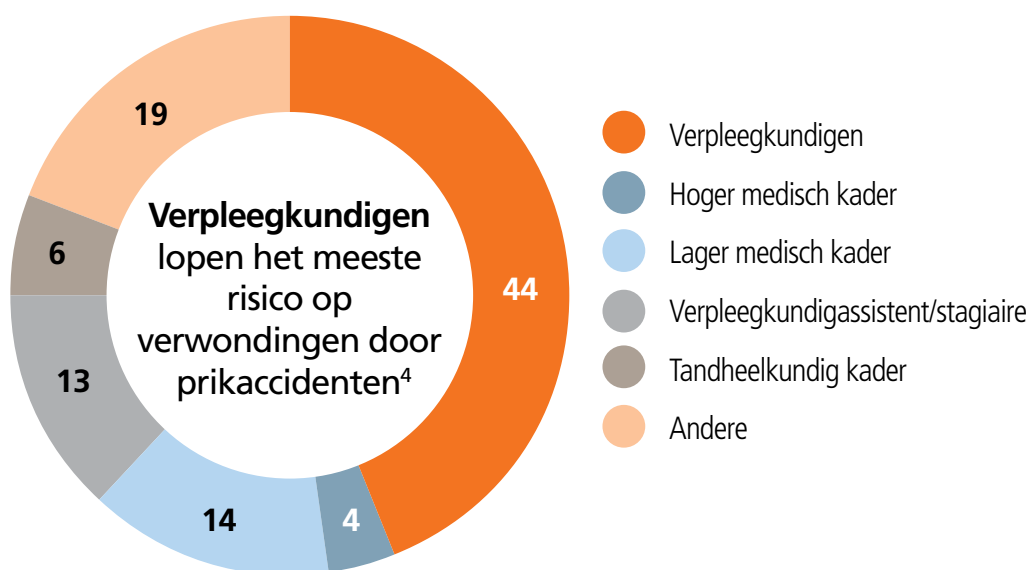
“...één van de grootste gezondheids- en veiligheidsrisico's op de Europese werkvloer...”³

Elke dag dezelfde procedure Elke dag hetzelfde risico

In de Europese Unie komen jaarlijks meer dan één miljoen prikaccidenten voor³

Verwondingen door prikaccidenten vormen een algemeen beroepsrisico voor gezondheidswerkers³

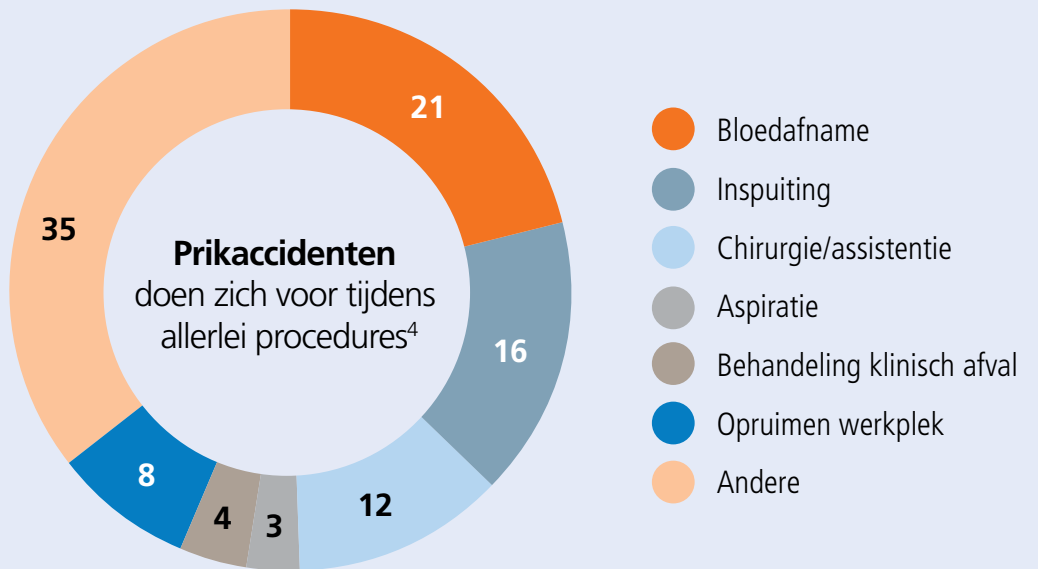
Percentage (%) prikaccidenten per beroepscategorie

Naar Cullen BL et al 2006. Totaal aantal verwondingen = 952. 'Andere' vertegenwoordigt een verzameling restgroepen met elk <3% van alle verwondingen.⁴

Percentage (%) prikaccidenten per handeling

In Duitsland wordt het jaarlijkse
aantal prikaccidenten in
ziekenhuizen geschat op **500.000**.⁵

Naar Cullen BL et al 2006. Totaal aantal verwondingen = 952. 'Andere' vertegenwoordigt een verzameling restgroepen met elk <3% van alle verwondingen.⁴

Elke dag dezelfde procedure Elke dag hetzelfde risico

Prikaccidenten vormen niet alleen een hoge kostenpost, ze kunnen ook ernstig leed veroorzaken.^{1,4,6,7}

Zelfs als er geen sprake is van een ernstige infectie, kunnen prikaccidenten een zware en langdurige emotionele impact hebben op gezondheidswerkers en hun familieleden, die maandenlang in angst zitten vooraleer ze zeker weten of ze een potentieel dodelijke ziekte hebben opgelopen.^{1,4,6,7}

In Zweden hadden naar schatting **3.215** prikaccidenten voorkomen kunnen worden door gebruik van veiligheidsproducten. Dit komt overeen met een **besparing van 850.000 euro**.⁸

- De meeste kosten zijn gerelateerd aan het onderzoek en niet aan de behandeling van een prikaccident⁸

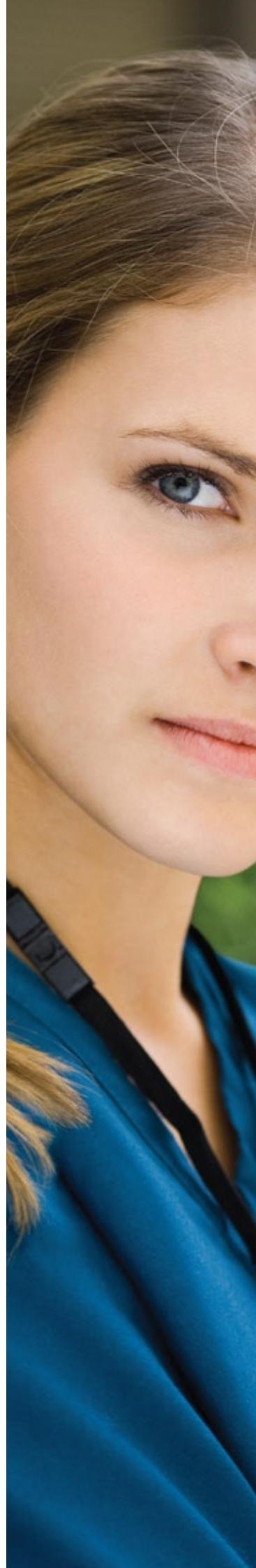
“Ik dacht dat het
mij nooit zou overkomen”

Europese Richtlijn inzake de preventie van verwondingen door scherpe voorwerpen in de ziekenhuis- en gezondheidssector

Deze richtlijn is opgesteld door de Europese Commissie en overgenomen door de Europese Ministerraad. De richtlijn omvat de door EPSU (European Federation of Public Services Union) en HOSPEEM (European Hospital and Healthcare Employer's Association) gesloten Europese kaderovereenkomst inzake verwondingen door scherpe voorwerpen en is een reactie op het rapport van het Europese Parlement inzake prikaccidenten.

Onafhankelijk onderzoek heeft aangetoond dat meer dan 80% van de prikaccidenten kan worden voorkomen door training, veiligere werkomstandigheden en het gebruik van producten met ingebouwde veiligheid.⁹

In het Verenigd Koninkrijk concludeerde een panel van deskundigen dat **56%** van alle percutane verwondingen, en **80%** van de verwondingen als gevolg van venapunctie en injectie, waarschijnlijk of zeker **voorkomen hadden kunnen worden** door gebruik van **veiligheidsproducten**.⁴

Er is geen tijd te verliezen

De richtlijn, die op 11 mei 2013 van kracht wordt, verplicht gezondheidsinstellingen tot het nemen van veiligheidsmaatregelen die gezondheidswerkers beschermen tegen prikaccidenten.

Bij vertraagde implementatie van veiligheidsmaatregelen blijft het risico voor gezondheidswerkers bestaan

Mei 2013

Z	M	D	W	D	V	Z
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Veel gezondheidsinstellingen in heel Europa erkennen de ethische en economische noodzaak van het verbeteren van de veiligheid van gezondheidswerkers en hebben ruim voordat de nieuwe wet van kracht wordt hun veiligheidsmaatregelen al aangescherpt.

Belangrijkste punten van de EU-richtlijn

“Om tot een zo **veilig** mogelijke werkplek te komen is een combinatie van planning, bewustmaking, voorlichting, opleiding, **preventie** en toezicht van **essentieel belang**.”¹⁰

Risicobeoordeling

Alle situaties waarbij infectiegevaar bestaat, moeten worden beoordeeld. Deze beoordelingen moeten worden uitgevoerd overeenkomstig artikel 3 en 6 van Richtlijn 2000/54/EC en artikel 6 en 9 van Richtlijn 89/391/EEC.^{11,12}

Bij elke risicobeoordeling moet worden gekeken naar de inrichting van de werkplek en de gebruikte instrumenten.

Richtlijn 2000/54/EC stelt dat op plaatsen waar blootstelling aan prikaccidenten niet voorkomen kan worden, het risico als volgt moet worden geminimaliseerd:¹¹

- Het aantal medewerkers dat kan worden blootgesteld, moet zo veel mogelijk worden beperkt
- Er moeten werkprocessen en controlematregelen worden ingevoerd om het vrijkomen van biologische agentia op de werkplek te voorkomen of minimaliseren

In ziekenhuizen is het niet mogelijk om patiënten af te zonderen op basis van risico, aangezien veel patiënten worden behandeld voordat bekend is of ze drager zijn van gevaarlijke, door bloed overgedragen ziekteverwekkers. Daarom zijn universele preventiemaatregelen voor prikaccidenten noodzakelijk.

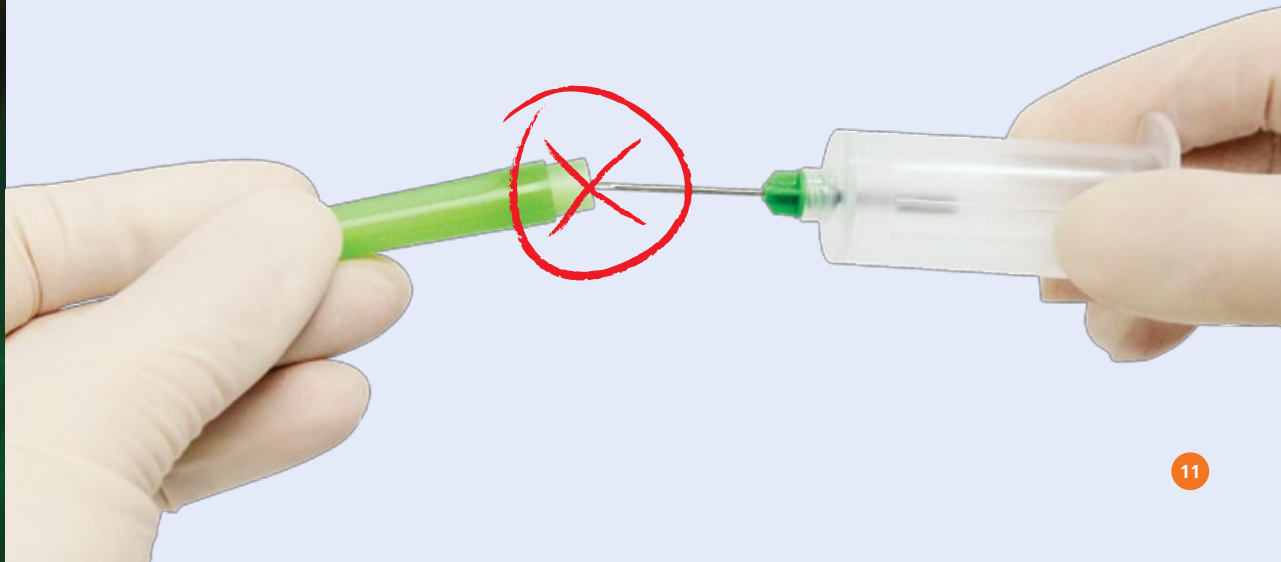

Risico-uitsluiting, preventie en bescherming¹

- Het onnodig gebruik van scherpe medische instrumenten uitsluiten
- Training in en implementatie van veiligere werkprocedures en het veilig wegwerpen van scherpe medische instrumenten
- **Het recappen met onmiddellijke ingang verbieden**
- **Gebruik van producten met ingebouwde veiligheid**
- Gebruik van beschermend materiaal, zoals handschoenen

Wanneer risico niet kan worden uitgesloten, moet het worden geminimaliseerd. Onderzoek toont aan dat het risico voor gezondheidswerkers aanzienlijk wordt beperkt door een combinatie van training, veiligere werkprocedures en gebruik van producten met ingebouwde veiligheid.^{4,13-16}

In 32 Franse ziekenhuizen is het aantal **verwondingen door prikaccidenten sinds 1990 met 75%** afgenomen. Onderzoekers schreven deze daling grotendeels toe aan het gebruik van veiligheidsproducten.¹⁷

Managers en personeel dienen samen te beraadslagen over training, nieuwe werkprocedures en de keuze van veilige producten.

Bij het kiezen van veilige producten moet rekening worden gehouden met het volgende:¹

- ze moeten betrouwbaar en gebruiksvriendelijk zijn
- het veiligheidsmechanisme moet integraal onderdeel uitmaken van het instrument
- ze mogen geen andere veiligheidsrisico's creëren
- **activering van het veiligheidsmechanisme moet gepaard gaan met een hoorbaar, voelbaar of zichtbaar signaal**
- activering van het veiligheidsmechanisme moet onomkeerbaar zijn
- **de voorkeur gaat uit naar een veiligheidsmechanisme dat met één hand of automatisch kan worden geactiveerd**

Informatie en bewustmaking

Werkgevers hebben de verantwoordelijkheid om werknemers en managers in de gezondheidszorg bewust te maken van het volgende:¹

- het risico van werken met scherpe medische instrumenten
- wetgeving en lokaal beleid
- correcte handelingen en veilige werkprocedures ter preventie van prikaccidenten
- het belang van het registreren van prikaccidenten
- beschikbare ondersteuningsprogramma's

Training

Alle gezondheidswerkers dienen een training te volgen over het beleid en de procedures inzake de preventie van verwondingen door scherpe voorwerpen.

De training behandelt de volgende onderwerpen:¹

- het correcte gebruik van veiligheidsproducten en -mechanismen
- een introductie voor alle nieuwe en tijdelijke werknemers
- de risico's van blootstelling aan bloed of ander lichaamsvocht
- standaard veiligheidsprocedures (zoals een verbod op recappen)
- het belang van immunisatie en de toegang tot immunisatie
- het belang van rapportage-, reactie- en controleprocedures

Van het bedrijf dat staat voor veiligheid

Bij BD helpen we al 85 jaar lang om de veiligheid van gezondheidswerkers te verbeteren.

BD maakt mensen en instellingen bewust van de risico's die gezondheidswerkers lopen en methodes om de veiligheid te verbeteren.

Ons bedrijf heeft als doel om instellingen en de mensen die risico lopen te informeren over de mogelijkheden.

BD heeft niet alleen aanzienlijke investeringen gedaan maar ook personeel en technische kennis ingezet om het aantal verwondingen door scherpe voorwerpen te verminderen. BD is 's werelds grootste leverancier van hulpmiddelen om prikaccidenten bij gezondheidswerkers te beperken en heeft al meer dan 500 miljoen dollar geïnvesteerd in productie en R&D. Daarnaast heeft het bedrijf de afgelopen 12 jaar 75 nieuwe patenten ontvangen voor veiligheidsproducten.

Vandaag hebben we een uitgebreide waaier aan veiligheidsproducten, **waaronder bloedafname-, injectie- en infuussystemen.**

Wij zijn een toonaangevende leider en bieden steeds de nieuwste generatie van technologieën en opleidingen aan.

Elke dag dezelfde procedure Elke dag hetzelfde risico Veiligheid elke dag

BD Vacutainer® Eclipse™ Bloedafnamenaald

- Ingebouwde veiligheidskap
- Het veiligheidsmechanisme wordt permanent vergrendeld, waardoor het risico op prikaccidenten aanzienlijk wordt verkleind

BD Vacutainer® Push Button Bloedafnameset

Veiligheid met één druk op de knop

- Biedt onmiddellijke bescherming tegen prikaccidenten
- Activering in de vene zorgt voor een onomkeerbare terugtrekking van de naald, waarbij de naald veilig wordt vergrendeld en geen verwondingen kan veroorzaken
- Het intuïtieve ontwerp zorgt voor een veiligere bloedafname met optimale zorg voor de patiënt

BD Vacutainer® Push Button bloedafnamesets, BD Vacutainer® Safety-Lok™ bloedafnamesets en BD Vacutainer® Eclipse™ naalden zijn compatibel met alle BD Vacutainer® houders en buizen.

**BD Vacutainer® Eclipse™
Bloedafnameset met
voorgemonteerde houder**

- De voorgemonteerde houder minimaliseert het risico op prikaccidenten aan de niet-patiënt zijde van de naald

**BD Vacutainer® Push Button
Bloedafnamenaald met
voorgemonteerde houder**

- De voorgemonteerde houder minimaliseert het risico op prikaccidenten aan de niet-patiënt zijde van de naald

BD Vacutainer® Push Button bloedafnamesets, BD Vacutainer® Safety-Lok™ bloedafnamesets en BD Vacutainer® Eclipse™ naalden zijn compatibel met alle BD Vacutainer® houders en buizen.

Elke dag dezelfde procedure Elke dag hetzelfde risico Veiligheid elke dag

BD Preset™ Eclipse™ spuit voor arteriële bloedafname

- Biedt extra veiligheid bij arteriële bloedafname

BD Preset™ spuiten worden gebruikt voor spoedtesten op arterieel bloed. De zuiger van de spuit kan vooraf worden ingesteld op het gewenste volume.

BD Vacutainer® Safety-Lok™ bloedafnameset

- Het veiligheidsmechanisme met onomkeerbare vergrendeling kan met één hand worden geactiveerd. Activering wordt bevestigd met een hoorbare klik

BD Vacutainer® Push Button bloedafnamesets, BD Vacutainer® Safety-Lok™ bloedafnamesets en BD Vacutainer® Eclipse™ naalden zijn compatibel met alle BD Vacutainer® houders en buizen.

BD Microtainer® Contact-Activated Lancet

- De lancet wordt geactiveerd wanneer hij tegen de huid wordt geplaatst en gedrukt
- Vereenvoudigt de monsterafname
- Slechts een klein gedeelte van het contactoppervlak wordt bedekt, waardoor de gewenste punctieplaats goed zichtbaar blijft

BD Microtainer® Quikheel™ Lancet

- Het extra dunne stalen lemmet is permanent intrekbaar, waardoor de mogelijkheid op verwonding tot een minimum wordt beperkt en hergebruik onmogelijk is
- Speciaal ontwikkeld voor hielprikken bij prematuren en zuigelingen

Elke dag dezelfde procedure Elke dag hetzelfde risico Veiligheid elke dag

- In de Europese Unie komen jaarlijks meer dan één miljoen prikaccidenten voor³
- De Europese Richtlijn inzake de Preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche is wettelijk bindend vanaf 11 mei 2013
- BD is een toonaangevende producent van veiligheidsproducten

Referenties

1. European Biosafety Workshop. Prevention of sharps injuries in the hospital and healthcare sector. Implementation guidance for the EU Framework Agreement, council directive and associated national legislation.
2. Hernandez Navarrete MJ *et al.* Occupational exposures to blood and biological material in healthcare workers. EPINETAC Project 1996-2000. *Medicina Clinica* (Barcelona). 2004;122:81-86.
3. European Parliament. Preventing needle-stick injuries in the health sector, 11th February 2010
4. Cullen BL *et al.* Potential for reported needlestick injury prevention among healthcare workers through safety device usage and improvement of guideline adherence: expert panel assessment. *J Hosp Infect* 2006; 63:445-51.
5. Hofmann F *et al.* Needlestick Injuries in Healthcare – Frequency, Causes & Preventative Strategies. *Gesundheitswesen* 2002;64(5):259-66.
6. Wicker S *et al.* Prevalence and prevention of needlestick injuries among health care workers in a German University Hospital. *Int Arch Occup Environ Health* 2008;81:347–354.
7. Frost & Sullivan. Safety & economy: a survey on the use of BD Vacutainer® Eclipse™ blood collection needles in UK hospitals.
8. Glenngård AH & Persson U. Costs associated with sharps injuries in the Swedish health care setting and potential cost savings from needle-stick prevention devices with needle and syringe. *Scand J Infect Dis* 2009;Feb 19:1-7. [Epub ahead of print].
9. Sharps Injuries – Stepping Up to the Challenge in Europe. <http://www.efnweb.eu/version1/en/documents/HHESharpsarticlePaulDeRaeyeEFN.pdf>. Last accessed 05/10/10.
10. EU Council Directive 2010/32/EU of 10th May 2010 implementing the Framework Agreement on prevention from sharp injuries in the hospital and healthcare sector concluded by HOSPEEM and ESPU.
11. EC Directive 2000/54/EC. Official Journal of the European Communities. www.biosafety.be/PDF/2000_54.PDF Last accessed 20/09/10.
12. EEC Directive 89/391/EEC. www.eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1989L0391:20081211:EN:PDF Last accessed 20/09/10.
13. Adams D & Elliott. TSJ. Impact of safety needle devices on occupationally acquired needlestick injuries: a four year prospective study. *J Hosp Infect* 2006;64:50–55.
14. Tarantola A *et al.* Am Four-year surveillance from the Northern France network. *J Infect Control* 2003;31: 357–363.
15. Mendelson MH *et al.* Evaluation of a Safety IV Catheter (IVC) (Becton Dickinson, INSYTE™ AUTOGUARD™) Final Report 11th Annual Scientific Meeting, Society for Healthcare Epidemiology of America, 2001 SHEA, Toronto, Canada.
16. Louis N *et al.* *Bulletin Épidémiologique Hebdomadaire* 2002;51:260–261.
17. Lamontagne F *et al.* Role of safety-engineered devices in preventing needlestick injuries in 32 French hospitals. *Infect Control Hosp Epidemiol* 2007;28(1):18-23.

EU Directive Safety Brochure, SR, 240910, 02 , NL

Helping all people
live healthy lives

Becton Dickinson Benelux nv
Erembodegem-Dorp 86
B-9320 Erembodegem
Ondernemingsnr 0400.292.967
t. + 32 (0)53 720 211
f. + 32 (0)53 720 200
Email: info.benelux@europe.bd.com
www.bd.com/be

Becton Dickinson bv
Claudius Prinsenlaan 128b
NL-4818 CP Breda
KvK 28065261
btw NL 0011 26 751 B01
t. + 31 (0)20 582 94 16
f. + 31 (0)20 582 94 21
Email: info.benelux@europe.bd.com
www.bd.com/nl

**BD, het logo van BD en BD Vacutainer zijn
handelsmerken van Becton Dickinson and
Company ©2010 BD.**